

ЗВЕРНЕННЯ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ ДО НАРОДУ Шановні співвітчизники!

1 грудня ми маємо зробити свій вибір — висловитися щодо Акта проголошення незалежності України. Це вибір для себе, для своїх дітей та онуків, для поколінь прийдешніх. Ми не маємо права помилитися. Хай кожен з нас у хвилину визначення залишиться сам на сам зі своєю совістю і своїм розумом, щоб ніхто і ніщо, окрім відповідальності перед народом і майбутнім, не могло вплинути на волю кожного, бо в наших руках — доля молоді незалежної держави, доля Батьківщини, рідної землі.

Акт проголошення незалежності України — це не витвір політиків, депутатів чи партій. Незалежність — шрія наших батьків і пращів, рівність з іншими народами, величезна праця й безмежна відповідальність, почуття гордості за свій народ і його державність, любов до отчого дому і вірна дорога в майбутнє. Це об'єктивна потреба.

Але незалежність — це не самоціль, це не політичний маневр,

а засіб досягнення такого економічного, політичного, екологічного і культурного стану країни, користуючись яким більшість народів планети досягла поваги і добробуту, прогресу і демократії.

Акт незалежності — це продовження і реальна дія Декларації про державний суверенітет України, логічний підсумок всього суспільного розвитку останніх років, розуміння необхідності й невідкладності кардинальних змін у нашому житті.

Ми маємо величезний економічний і ресурсний потенціал, підтримку в світі, наш народ працьовитий і мудрий, а тому ми переконані в правильності обраного шляху. Ми віримо, що тільки незалежна Україна може забезпечити своєму народові, до якого належать не лише українці, а й росіяни, болгари, угорці, євреї, білоруси, молдавани, кримські татари, поляки, вірмени, румуни, гагаузи, греки, всі національні групи нашої землі,

високий добробут і вільне життя.

Незалежність України — невід'ємне право народу, передбачене Статутом ООН, самостійно приймати політичні і міжнародні рішення, обирати собі друзів і партнерів у світі.

Незалежність України — єдина можливість зупинити зубожіння нашого народу і створити гідні наших людей такі ж умови життя, праці і відпочинку, якими відзначаються перодів країни світу.

Незалежність України — не відчуження і самоізоляція від світу, а лише потреба жити власним розумом, власною працею, відповідаючи за кожен свій крок і відчуваючи реальні результати своїх трудових і творчих усиль.

Незалежність України — це право і обов'язок збудувати правову демократичну цивілізовану державу, де основними цінностями будуть реальність прав і суверенітет особистості, гарантованість розвитку і гідності ко-

жного громадянина, представника будь-якої національності, всебічна повага до кожної етнічної меншини, що живе на українській землі.

Іншого шляху, крім незалежності, для України немає.

Такою є позиція Верховної Ради. І тому, довіряючи мудрості і політичній зрілості народу України, ми свідомо йдемо на Всеукраїнський референдум. Ми закликаємо Вас підтримати Акт проголошення незалежності України.

Співвітчизники! Будьмо єдині в прагненнях наших, в розбудові незалежної державності України! Наша земля пережила багато кривд і страждань, неволі, лихо засівало її — тож і грудня сама історія дає нам шанс, можливо, останній, стати справжніми громадянами, творцями своєї держави, будівниками «власної хати», де панують «своя правда, і сила, і воля».

Верховна Рада України.

ПЕДАГОГ

*Учитесь, брати мої,
Думайте, читайте...*

М. Шевченко

ПРИКАРПАТТЯ

19 (106) 16 листопада 1991 року

Газета Івано-Франківського педагогічного інституту імені В. Стефаника

Левко Лук'яненко:

„Я стану президентом“

Під час перебування на Чернігівщині кандидат у президенти України Левко Лук'яненко заявив: «Я стану Президентом. І довершу демократичне зміщення партократів, в результаті якого жоден комуніст не потрапить до тюрми... Моя політична установка — перервати ланцюг безперервного репресування і почати новий період в історії України». Україна йтиме власним шляхом, за півтора року його президентства значно підніме життєвий рівень свого народу. Левко Лук'яненко повідомив також, що він виступає проти нових економічних союзів з іншими державами і натомість цього — за сотні взаємовигідних договорів з діловими партнерами.

**СВОБОДА
І НЕЗАЛЕЖНІСТЬ —
НАД УСЕ!**

ПІСЛЯ реєстрації кандидат у Президенти України Вячеслав ЧОРНОВІЛ перебував на батьківській землі в Черкащині. Він сказав: «Я бачу різючі зміни. Наш козацький край прокидається, починає активне політичне життя. На моїх очах народжується новий український народ».

Вячеслав Чорновіл переконаний: головне завдання Президента — об'єднання всього народу України навколо побудови української незалежної держави та відкритого громадянського суспільства.

(Розповідь про Вячеслава Чорновола читайте на 2-й стор.)

Ректорат і профком працівників інституту щиро вітають

З ШЕСТИДЕСЯТИЛІТТЯМ

ЛУЧКІВ Ірину Михайлівну,
доцента кафедри фізики;

ПАВЛЮКА Василя Іллєча,
декана підготовчого відділення.

З нагоди ювілею шлемо найщиріші побажання: міцного здоров'я, щастя, успіхів у праці.

Верховна Рада України встановила зміст і форму бюлетеня Всеукраїнського референдуму. Вони публікуються в пресі. В бюлетені стоятиме одне запитання «Чи підтверджуєте Ви Акт проголошення незалежності України?» Із зазначенням відповідей: «Так, підтверджую», «Ні, не підтверджую». Одну з них потрібно залишити, а іншу викреслити. Бюлетень, в якому будуть закреслені або залишені обидві відповіді, визнаватиметься недійсним.

1 грудня — Всеукраїнський референдум

„ТАК. ПІДТВЕРДЖУЮ...“

Що повинен знати виборець під час голосування?

Насамперед, визначитись з відповіддю — негативною чи позитивною.

Голосування на референдумі і виборах Президента України проводиться за єдиним списком виборців. За одержання бюлетеня для голосу-

вання у референдумі громадянин розписується у графі дев'ятого цього списку. За бажанням такі ж підписи він може поставити в 5 і 6 графах, призначених для відмітки про видачу виборчого бюлетеня по виборах Президента.

Той, хто з якихось причин після

15 листопада змінить своє місце перебування, матиме можливість проголосувати достроково на виборчих дільницях, де вони внесені до списків. Для цього треба буде заповнити обидва бюлетені — референдний та президентський, закрити в один конверт і опечатати в опломбовану або опечатану виборчу скриньку. Там вони і зберігатимуться до дня референдуму, виборів і враховуватимуться при підрахунку голосів.

ПРОФСІЛКИ НЕ МОВЧАТЬ

В останні роки, без сумніву, студентство стало каталізатором суспільного життя в нашій країні. Усім пам'ятна хвиля студентських страйків, що прокотилася по Україні, а минулорічна жовтнева голодівка, що привела до змін у політичному житті країни, стала нашою історією.

Після аналогічного страйку в стінах нашого вузу за їх межі були виведені всі політичні організації. Єдиною силою в рядах студентства залишився профспілковий комітет, у функції якого входить захист їх інтересів на всіх рівнях.

Чим займається нині профком, якщо є сфера його діяльності, що його турбує? — ці питання ми задали голові студентського профспілкового комітету Петрові ХМЕЛЬОВСЬКОМУ.

— Турбот у нас, як завжди, досить багато. Наші проблеми такі ж, як і у всіх. Дестабілізована обстановка в країні відбивається на стані справ у вузі. В першу чергу нас тривожать такі питання, як забезпечення студентства житлом, організація повноцінного харчування, медобслуговування тощо.

НЕЗАБАРОМ
ЗИМА

Щодо житла, то Інститут забезпечений ним, максимум на 75 процентів. Навіть здача в експлуатацію другої черги гуртожитку № 1, яка планується на початок наступного навчального року, не вирішить цієї проблеми. Все одно необхідно будівництво ще одного студентського гуртожитку, як мінімум, на 500 місць. Більше того, якщо керівництво технікуму фізичної культури забере, згідно домовленості, для власного користування гуртожиток № 3 нашого інституту, про що посилено ідуть розмови, то питання з житлом для студентів стане надзвичайно критичним. Тим більше, що майже у геометричній прогресії росте число студентських сімей, яким теж необхідно житло. Якщо два роки тому їх було біля 25, то минулого року — 50 сімей, а на цей рік їх уже створено понад 100. А це також — нові кімнати в гуртожитку.

Що стосується харчування та медобслуговування, то ці проблеми тісно пов'язані між собою. Поряд з дороговизною харчування нас тривожить і питання його якості. І тут відіграють свою роль не тільки смакові якості їжі, а й санітарні умови її приготування. Адже не є секретом, що зараз у місті поширюються епідемії дифтерії та хвороби Боткіна (жовтухи), вже є смертні випадки. У той же час проблема медичного обслуговування студентів взагалі є дуже тривожною. Ще доведана тільки один лікар обслуговував вуз. Зараз, разом з викладацьким профкомом ми працюємо над цим питанням. Запрошені на роботу ще двох лікарів. З нашої ініціативи вони обслуговуватимуть учасників війни в Афганістані та потерпілих в результаті чорнобильської аварії.

Плануємо створити найбільш часом в інституті справжній медичний комплекс на базі санаторію-профілакторію «Здоров'я», де б обслуговувались всі без виключення студенти вузу.

Зараз важко говорити конкретно про заходи нашого комітету стосовно ринку. Ми взяли під свій контроль забезпечення студентів вузу талонами на відповідні товари. Ця робота йде безпосередньо через профком та профоргів академгрупи, що дає змогу активізувати роботу низових органів профспілки та організувати відповідний контроль за цією системою розподілення матеріальних благ.

Також проробляємо такий напрям, як можливість для студентів взяти участь в розігруванні талонів на гостродефіцитні товари першої необхідності, як це ведеться у всіх державних організаціях та на підприємствах. Досі про нас «забували» органи влади. Зараз це питання вирішується на рівні міськвиконкому.

Записав Тарас ГЛЯНЦЕВ.

„Бо тільки тут співає так мило соловейко“

«Я славлю тебе, Українська державо!» — під такою назвою проходив конкурс читців поетичних творів у школі-лабораторії ІФДПІ. Свято тривало три дні. Усі учасники були одягнені в українські національні строї. Для конкурсу було обрано журі, яке складалося з учнів і вчителів української мови та літератури.

У перший день свята виступали найменші школярі. Маленькі громадяни у віршах присягали на вірність Україні. А відзначились першокласниці Оля Дранута, Олеся Савка, Галина Онуфрик, Оксана Курілець, другокласники Галина Чучук, Олег Луцик, третокласниці Оксана Солтис, Зоряна Магос, Вікторія Дорошенко.

Другий етап конкурсу-свята пройшов цікавіше, тут виявилися навіть свої поети: Карпинець Ярослав із 7-Ж і Гритчук Наталя з 6-Д класів. А переможцями стали Гритчук Наталя з 6-Д і Кравчук Оля з 6-А класів.

На третій день конкурсу було менше представників від класів, проте тут звучали твори серйозніші, ніж у минулі. Учні читали поетичні твори поетів, які були репресовані у сталінські часи — Олександра Олеся, Миколи Вороного, Василя Стуса. Журі визначило переможцями Наталію Сагайдак (10-Б кл.) і композицію «Любіть Україну», підготовлену учнями 9-Б класу, на другому місці — Оксана Процюк (11-Б кл.) і Христина Назарчук (8-Б кл.).

Цікаве свято завершилося виконанням гімну «Ще не вмерла Україна». На мою думку, присутні в актовому залі набагато поповнили свої знання, прослухавши твори з поетичної спадщини України. Хочу звернутися до читачів «Педагога Прикарпаття», педагогів, студентів, учнів, учіть своїх дітей, своїх молодших братів і сестер української мови, пісні, рідної історії. Любіть Батьківщину, бо тільки тут, у нас, співає так мило соловейко і росте червона калина. І тільки тоді ми зможемо зміцнити Українську державу.

Роксолана СТЕФАНЮК,
учениця 11-Б класу.

Відгомін
СТУДЕНТСЬКОГО
ЛІТА

Як росте повітря,
рослина, як вони називаються? Ці питання дуже цікавлять малюків. Вікно у дитячій кімнаті відкрито, і світ природи на вулиці «Ознайомлення з навколишнім» в дитсадку «Берізка» їх відкриває. Студентська група ППД-28 Галина ОРШУЛЯК.

Фото Юрія Кубика.

Усі дорослі, в тому числі й кандидати в президенти й самі президенти, у свій час були дітьми, мали батьків і вчителів, друзів по школі й вулиці, потім однокашників по вузу, нарешті колег по роботі, що разом з ними жили і знали їх не як політичних діячів, а просто як людей.

Для багатьох це було несподіваним: «Як можна так перелицюватися?! — обурювалися ті, хто його знав поперволише як комсомольського активіста. — Та він же зрадив ідеали батьків, у хаті яких на покуті замість

йому вірили й підтримували. Не всі, правда, й не відразу. Спочатку в західних областях. Там його, колишнього в'язня й безробітного, обрали народним депутатом Верховної Ради України і головою Львівської обласної Ради, де Вячеслав Максимович показав неабиякі організаторські здібності, уміння згуртувати й вести людей за собою. Нині В. Чорновіл — один з найпопулярніших наших державних діячів з гарячим серцем і розважливим розумом.

Останній раз я зустрівся з Чорноволом у приміщенні Спілки письменників України 19 серпня, якраз у день державного перевороту. Там Народна Рада нашого парламенту разом з представниками усіх демократичних сил республіки виробляла спільну тактику боротьби з путчистами. Вячеслав Максимович тоді повідомив, що Галичина була готова до загального страйку і громадської непокорності на випадок спроби заколотників повалити законно обрану демократичну владу.

І зараз, коли історія нарешті повернулася до нас обличчям, даючи Україні величезні шанси на здобуття справжньої незалежності, Вячеслав Чорновіл готовий покласти на власні плечі тягар всієї відповідальності за долю своєї землі — колишній політв'язень став сьогодні кандидатом у Президенти України. Він одним з перших «претендентів на гетьманську булаву» розпочав свою інтенсивну передвиборчу кампанію.

Хочеться сподіватися, що у вирі політичних пристрастей з поля зору Вячеслава Максимовича не випадуть і дитячі проблеми, бо він як людина розумна й інтелігентна знає: діти — це майбутнє народу і тої держави, на вітар якої він віддає все своє.

Гриць ГАЙОВИЙ.

Незалежність: шляхи і долі

„СЛАВКО ЗАДНІХ НЕ ПАС“

Так ось, мені довелося вчитися на одному курсі факультету журналістики Київського держуніверситету разом з Вячеславом Максимовичем Чорноволом, якого ми тоді називали просто Славком — отже, я його добре знаю вже не один десяток літ.

Славко був природженим лідером, звик завжди бути, як кажуть, в авангарді й ніколи не пасти задніх. Можливо, це у нього в генах, та ще й родинна традиція. А народився він на Черкащині, в сім'ї вчителів, які зуміли закріпити природні здібності свого сина відмінником необхідною сумою знань і понять про честь, гідність і справедливість, як самі їх розуміли.

По університету я пам'ятаю його запальним і трохи ідеалізованим активістом, що вічно боровся проти рутини викладачів та обмеженості студентів, писав у газети публіцистичні статті, палко виступав на зборах, їздив у колгоспи й на комсомольські будови, — і при всьому тому зумів отримати диплом з відзнакою. Перед ним відкривалася широка уторована дорога в керівні комсомольські, а далі й партійні органи. А він пішов іншим шляхом, кинувши вик-

он портрет Леніна висити!.. Проти свого народу пішов, з націоналістами злигався, наклепи на соціалістичний лад почав зводити. І правильно, що його посадили. І раз. І вдруге. Так йому треба, перевертневі!».

А Вячеслав Чорновіл завжди відчував себе щирим українцем, ніколи не був перевертнем, дуже любив свій край, хотів справедливості і боровся за неї, шукаючи правди людської спочатку в примарних комуністичних ідеалах, але наштовхнувся там на суцільний обман. Отоді і зрозумів, що причина низького рівня нашого життя, безправності людей і погіршення природного середовища криється в окремих недоліках так званого соціалістичного ладу, а в самій цій системі і, передусім, у ганебному колоніальному становищі нашої України.

Як же зненавиділи за це Чорновола ті, хто тримав тоді в руках усю владу! По тюрмах його саджали, не давали працювати, тероризували сім'ю, ганьбили й шельмували.

А він робив своє благородне діло і йшов непохитно до наміченої мети. Мета ця — побудова незалежної демократичної держави України. Люди

Голосуйте за Юхновського

Наче на картині Айвазовського
Вал змагання землю покрива.
Голосуйте, люди, за Юхновського,
Поки Україна ще жива!

Голосуйте за Добро і Згоду,
За могутній український дух
І за совість рідного народу,
За свободи переможний рух.

Синь України, вчений, академік...
Він ступив у політичний вир.
Не для слави, звань і не для премій—
Щоб відкрити в майбутні людям зір.

Каже дехто: «зам'який» Юхновський,
Кажуть, треба твердої руки...
Та згадаймо: з гетьманом Виговським
Мудрість відкрила славою полки

Досять з нас, тих твердих рук зі сталі,
Ми—цивілізований народ.
Нашої історії скрижалі—
Для вселюдських, зоряних висот.

І коли в застійному чорнилі
Нам топили душу і лице,
Ігор Рафаїлович щосили
Будував Україні ЗНЦ*.

Сотні вчених рідному народу,
«Пласт» і Академію малу,
І «Меморіал», Народну Раду
Він створив, як пісню молоду.

Бо ніколи не старів душею.
І в студентських голодівок час
Він, мов батько з рідною сім'єю,
Рятував і згуртовував всіх нас.

Авторам Закону про освіту
Він Україну світу відкрива
І встеляють шлях йому не квіти,
А колочі терни й кропива.

Наче на картині Айвазовського
Вал змагання землю покрива.
Голосуйте, люди, за Юхновського
Поки Україна ще жива.

Микола СИМЧИЧ,
кандидат фізико-математичних наук.
м. Івано-Франківськ.
* ЗНЦ—Західно науковий центр.

1 грудня вперше в історії Української держави відбудуться всенародні вибори Президента України та Всеукраїнський референдум на підтвердження Акту проголошення незалежності України, прийнятою Верховною Радою України 24 серпня 1991 року.

Своїми думками напередодні референдуму діляться:

Іван КЛИМИШИН, професор фізико-математичного факультету:

— Теперішня державна система, була громіздкою, переобтяжена різними командно-бюрократичними відомствами, організаціями. Що неминуче привело до розвалу економіки.

Ще від часів Івана Грозного, Петра Першого і до цього часу держава намагалась взяти на себе функції годувальника кожного громадянина, роль своєрідних «матері» і «батька» одночасно. Це позбавляло людей ініціативи, елементів творчості і виховало риси інфантізму.

Щоб не бути багатослівним наведу конкретний факт. В листопаді 1989 року в газеті «Известия» були вміщені дані про те, що в цьому році втрати в країні становили близько 600 мільярдів карбованців. Тоді як за весь період Великої Вітчизняної війни ці втрати досягли 680 мільярдів карбованців.

І тому вважаю, що незалежність всіх колишніх республік—закономірний процес. Це дасть змогу піднятися їм на рівень європейських країн.

Щодо кандидата в Президенти, то мені серед усіх найбільше імпонує кандидатура академіка Ігоря Юхновського. Він займається проблемами економіки України з весни 1990 року на науковому рівні. І проводить глибокий всебічний аналіз наших можливостей і реалій. Хоча, зрештою,

і всі інші кандидати в Президенти гідні цієї найвищої посади.

Степан ПРОЦЮК, викладач кафедри української літератури, аспірант заочного відділення Інституту літератури АН України:

— До цього дня я йшов ще з шкільних років. В десятому класі з

Наші інтереси

ЗА ВІЛЬНУ І НЕЗАЛЕЖНУ...

батьком відвідав столицю України. На Байковому кладовищі побачили тотальне безпам'ятство, блюзнірське відношення до пам'яті українських письменників, які своїми творами «не догодили офіційним ідеологемам» того часу.

Не вірю, що народ України не використав свій, очевидно, останній шанс для побудови незалежної держави. Хто ще сумнівається, прочитайте повість Уласа Самчука «Марію» про страхоття більшовицького етноциду на Україні... Першого грудня на референдумі постане питання: «Бути чи не бути», бути рабами в кінці ХХ століття чи бути вільними громадянами вільної держави.

Щодо виборів Президента України, то вважаю, що більшість кандидатів достойні цієї високої честі. Особисто

я буду голосувати за Вячеслава Чорновола — багаторічного дисидента, прогресивного політика, людину, який сама доля судила об'єднати схід і захід України для нового життя.

Олег ОСТАПОВИЧ, студент III курсу факультету іноземних мов:

— Цього року я вперше братиму участь у виборах. І з великим нетерпінням чекаю цього дня, щоб віддати свій голос на підтвердження «Акту проголошення незалежності України» і виборів Президента України.

Так об'єктивно склалося, що 52-мільйонний народ України, один із засновників ООН до цих пір не є державою. Україна на протязі десятиліть була лише формальним її членом. На підтвердження скажу словами Т. Г. Шевченка: «...сміються з України сторонні люди...»

На сучасному етапі державність — річ необхідна. І вважаю, що слід перекреслити референдум 17 березня у частині міфічного «оновлення федерації».

Вперше в історії України Президент отримає всенародну підтримку. Серпневі події під час військового путчу ще раз наочно показали, що президентство в нашій державі потрібно і необхідно.

Вважаю, що добре коли є багато кандидатів у Президенти. Є реальна можливість проводити агітаційну роботу серед населення України. Щоб майбутній Президент був містком між політичними силами. Зараз соціальний вибух на Україні — смерть для нас.

Голосуватиму за кандидата в президенти з демократичного блоку, який у другому турі буде альтернативою Л. М. Кравчуку.

ЧАРІВНИЙ СВІТ МУЗИКИ

Любов до музики привела Ярославу СТАСІВ до Івано-Франківського педагогічного інституту. Вона — студентка 1-го курсу музико-педагогічного факультету. А це — активна учасниця художньої самодіяльності, грає на бандурі в народному колективі «Срібний передзвін» Народного Дому, що по вул. Шевченка
Фото Юліана ЯКОВИНИ.

Конференція ОСВІТА

В актовому залі Інституту відбулась обласна науково-практична конференція «Оновлення змісту навчання і виховання в національній школі».

На обговорення винесено дві доповіді: «Оновлення змісту навчання і виховання: здобутки, проблеми, шляхи реалізації», з якою виступив начальник обласного управління народної освіти Богдан Томенчук і «Національна школа і народна педагогіка», яку зробив професор Інституту, доктор педагогічних наук Мирослав Стельмахович.

У своїх виступах вони зосередили головну увагу на модернізації навчальних програм, підготовки підручників і навчальних програм для дітей. Після пленарного засідання робота конференції продовжилась у секціях.

Про діяльність секції учителів української мови і літератури ми попросили поділитись думками одного з керівників, старшого викладача кафедри української літератури, кандидата філологічних наук Стелана Холуба.

— Вважаю, що робота нашої секції пройшла в цілому на належному рівні. З цікавими повідомленнями виступили: завідувача методичним кабінетом Богородчанського відділу районної освіти У. М. Битківська, учитель-методист середньої школи № 6 м. Кагула М. М. Стефанюк, учитель середньої школи № 21 м. Івано-Франківська М. В. Іванюк, учитель-методист Єзупільської середньої школи Тисменицького району Я. Ф. Максимович, учитель-методист середньої школи № 18 м. Івано-Франківська Р. І. Гаврилович.

У своїх повідомленнях педагоги вели мову про нове прочитання творів окремих українських письменників, про «білі плями» в нашій літературі, про піднесення ролі вчителя як центру духовності. Головна увага акцентувалась на цілісності культурологічного процесу в поєднанні української літератури з історією, театром, музикою, образотворчим мистецтвом. Відрадно, що робота секції учителів української мови і літератури дала свої позитивні наслідки.

Мар'ян ГРІНЕР,
наш кор.

Сперечаються скромність й минуле

(спроба політологічного прогнозу)

Президентська передвиборна кампанія проходить спонтанно, резюмує інститут міжнародних зв'язків, економіки, політики і права (ІМЗЕПП).

Аналізуючи строкатий спектр багаточисленних кандидатів, можна виділити чотирьох реальних претендентів. Представники лівих націонал-радикалів — лідер Української республіканської партії Л. Лук'яненко і голова Львівської обласної ради В. Чорновіл; Л. Кравчук, Голова Верховної Ради України, надія консервативно налаштованих адміністративно-бюрократичних структур; а також представник централістів — академік І. Юхновський.

Позиції націонал-радикалізму у південно-східних регіонах України на

вдмину від західних областей надто слабкі. Втім, і надії на традиційну підтримку Л. Кравчука у центральній і південно-східній Україні колись все-сильних консервативно-комуністичних сил також значно ослабли. Причина цього — компенсація хисткої позиції голови ВР України (наслідок очікувальних маневрів у дні путчу) згодою на припинення діяльності КПУ, що викликала у комуністів шок. Вони не очікували такої швидкої відмови від партії висувати лідера комуністичної більшості в парламент — колишнього секретаря КПУ з питань ідеології. Такий політичний зигзаг багато хто не пробачить.

Виходячи з нинішнього становища лівого і правого крила, реальна мож-

ливість обрання Президентом України лідера організованої демократичної опозиції українського парламенту академіка І. Юхновського. Серйозними перепонами на шляху цього талановитого вченого й політика, котрий реально розуміє згубність ультралівих та ультраправих ухилів, може стати його надзвичайна скромність (Юхновський дуже рідко з'являється на екранах телевізорів та сторінках газет). Йому чужі демагогія й популізм, наслідок чого він мало відомий широким верствам населення республіки, а головною перешкодою може стати розкол демократичного центру через амбіції багатьох його лідерів, що не бажають поглибити намірів балотуватися в президенти.
Інформаційне агентство «Євро-ІКС».

Григорій Петрович МАЗЕЦЬКИЙ

На 71 році життя помер один з провідних викладачів нашого інституту, кандидат філологічних наук, доцент кафедри світової літератури **МАЗЕЦЬКИЙ Григорій Петрович**.

Народився у 1921 році у місті Переяслав-Хмельницький Київської області.

У 1939 році став студентом Київського державного університету ім. Т. Г. Шевченка.

У 1942 році був призваний до лав Радянської Армії, воював на фронтах Великої Вітчизняної війни. Поранений.

Після демобілізації продовжив навчання в Київському університеті, який закінчив в 1948 році. Там же навчався в аспірантурі і захистив кандидатську дисертацію.

З 1951 року — Г. П. Мазецький працював в Івано-Франківському педагогічному інституті спочатку старшим викладачем, а потім доцентом.

Г. П. Мазецький нагороджений орденом Вітчизняної війни, багатьма медалями, а також знаком «Відмінник народної освіти УРСР».

Г. П. Мазецький опублікував ряд статей, присвячених актуальним питанням зарубіжної літератури. Серед фахівців він відомий як авторитетний дослідник американської літератури ХХ століття.

Григорій Петрович був прекрасним лектором, користувався великим авторитетом серед студентів і колег.

Пам'ять про Григорія Петровича, прекрасну людину, викладача, вченого, житиме в серцях його рідних, товаришів, з якими він працював 40 років.

Ректорат, профком, колективні філологічного факультету і кафедри світової літератури.

Соціальний захист

Із «Платформи пріоритетних завдань профспілок України по захисту соціально-економічних інтересів трудящих при переході до ринку».

У ГАЛУЗІ ОСВІТИ, КУЛЬТУРИ ТА ФІЗИЧНОГО РОЗВИТКУ
Збільшити державні асигнування на потреби культури з республіканського і місцевого бюджетів не менше як на 5 відсотків національного доходу. Привести фінансові витрати на освіту і науку, фізичну культуру до рівня передових країн світу.

У ГАЛУЗІ УМОВ, ОПЛАТИ ПРАЦІ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЖИТТЄВОГО РІВНЯ.

Затвердити до кінця 1991 року обґрунтований мінімальний споживчий бюджет і встановити, відповідно до його величини, розміри мінімальної заробітної плати, пенсій, стипендій, допомог, в тому числі пов'язаних з відшкодуванням втрати здоров'я внаслідок трудового каліцтва, професійного захворювання.

Лист з концерта

„Нас оточили турботою“

Якщо ви хочете насправді відчути, що таке милосердя, доброта, чуйність, приїздіть у спортивно-оздоровчий табір «Зірка» Івано-Франківського педагогічного інституту, що знаходиться в с. Микуличині.

Тут школярів із зони радіологічного контролю при ЧАЕС з Івано-Франківського району Київської області, зустріли, як бажаних гостей.

Вже два роки підряд наші діти відпочивають у цьому таборі, а тому можна судити, що працюють тут самовіддані у роботі з підлітками люди.

Дивовижна краса природи і таких же людей на її фоні просто вражає єдиною гармонією. Нас оточили турботою, увагою.

Щиро дякуємо обслуговуючому персоналу, обласним, районним, освітянським профспілкам, Івано-Франківській СШ № 23, Івану Галичу із США і його доньці за благодійні подарунки. Це за їх особисті кошти для наших дітей були придбані фрукти, овочі, сувеніри.

Та особливі слова вдячності педагогічному колективу, студентам, нашим колегам по роботі. Керівником всієї виховної роботи був доцент кафедри педагогіки та методики виховної роботи Микола Михайлович Соє. Це — незвичайна людина. Талановитий педагог, співак, організатор, дипломат, чуйний і добрий, він половив не лише серця дітей, а й наші, дорослі. Під стать йому був підібраний і колектив вожаків.

Ось хоча б про кількох з них.

Старшою вожакою працювала Ірина Довга. Мені здавалося, що це досвідчений педагог або культпрацівник з великим стажем роботи. Організаторські здібності, розум, безмежна фантазія і порядні людські якості — це все їм притаманне.

З нашими дітьми працювала мила дівчина — Любов Ямбор. Такої доброти людини я не зустрічала не лише в житті, а й в художній літературі. І звичайно, діти це відчули і полюбили її від усієї душі. Полюбили за готовність зробити кожній дитині душевний затишок, за те, що в кожному

Саші, Вані, Наталі вона бачить особистість. І щиро захоплюється нею. Її ім'я дійсно відповідає її ставленню до дітей, бо тут вона вся — Любов.

Поруч з дітьми працював Іван Павлюк, а іншими словами — улюбленець всього табору. Веселої, м'якої вдачі, виконавець комічних ролей в різних видовищах, вмілий танцюрист — всі ці якості захопили дітей.

Левко Довган вражав своїм вмінням організувати дитячий колектив. Можливо і своєю власною зібраністю, дисциплінованістю, хоч це було зробити і нелегко, коли його вихованцям всього сім років. На його звертання «мужчинки», а пізніше «мужчини» не могло бути якоїсь відмови. З цими ж дітьми працювала Анжела Ковач. Своєю спокійною вдачею, щирістю, ніжністю вона також завоювала дитячу шану.

Не забути нам і трьох художників Юрія Дудика, Василя Жидуна, Олександра Бородатого, які всіх дивували талантами оформлювачів, були любимими дітьми не лише, як керівники гуртків, а за виконання інших ролей на вожацькому цирку, вечорницях веселих стартах.

Кожний студент, обіймаючи певну посаду в таборі, мав багатогранні таланти, які так доречно використовувалися в роботі.

Або взяти відповідального за туризм Тараса Маланюка. Крім відмінного знання туристської справи, в чому ми переконалися, долаючи вершину гори Хом'як, він міг виступити в ролі «дресирувальника» і хормейстера.

І так можна сказати про багатьох. «Щемить серце від хвилювання» — так говорять діти по виїзді з табору.

І дійсно, у наших краях ми залишаємо частинку свого серця, а всім нашим новим друзям зичимо опроміненого людським добром щастя.

Тетяна ДАНЬКО,

вихователь табору «Зірка», вчителька Івано-Франківської СШ № 1, заслужений працівник культури України.

ОСІННІЙ ЕТЮД

Фото Юліана ЯКОВИНИ.

З спортивного миття інституту

З компасом і картою

Збірна команда інституту з спортивного орієнтування в ранзі призера Універсади педвузів України взяла участь у Всесоюзній Універсаді. Змагання з цього виду спорту проходили в м. Волгограді. За перемогу боролося 40 команд вузів країни. Наші спортсмени зайняли 8 місце, випередивши команди Санкт-Петербурзького інституту фізкультури та Московського економічного інституту.

Вагомих результатів в особистому заліку досягли наші студенти — майстри спорту Михайло Гутак (фізико-математичний факультет) та Роман Слободянюк (педагогічний факультет). Разом з ними команду нашого вузу представляли Володимир Ляхович, Юлія Мельник, Михайло Муравський (педфак), Ірина Король (філфак).

Ось вам й „слабка“ половина!

Успішно виступили представниці прекрасної половини на змаганнях з традиційно чоловічого виду спорту — боротьби дзю-до, які проходили в м. Черкасах в залік 18-ї Спартакіади педагогічних вузів України.

Наша команда зайняла призове друге місце, поступившись тільки представницям Київського педінституту.

В особистому заліку бронзовими призерами стали — Ольга Яремчук (філфак) у ваговій категорії до 56 кг та Зоя Волошина (істфак) у ваговій категорії до 72 кг.

За команду нашого вузу виступили студентки Наталія Іванченко, Леся Онисько, Олена Ковтун, Люба Довган, Тетяна Богович та Любов Гасюк.

Попереду — майбутні історики

Проїшли змагання з двох видів — настільного тенісу та легкоатлетичного кросу. Серед тенісистів найсильнішими були студенти історичного факультету. Друге місце зайняла команда художньо-графічного факультету, третє — педагогічного.

Майбутні історики були першими й на біговій доріжці. Гідну конкуренцію їм склали знову ж таки представники художньо-графічного факультету. Третє місце посіли філологи.

На жаль, студенти музично-педагогічного факультету не взяли участі в змаганнях.

Попереду ще такі види спорту як легка атлетика, баскетбол, волейбол.

Петро НЕСТЕРУК,

старший викладач кафедри фізвиховання.

На адресу інституту надійшов лист матері студентки педфаку Наталії Копанецької. У ньому Марія Михайлівна щиро дякує колективі вузу за навчання і виховання доньки. Також розповідає про своє нелегке життя. Подаємо лист М. М. Панас із збереженням оригіналу.

коли про мою дитину говорили приємно. Ростила і виховувала я її в біді. Сама я від роду хвороблива, в минулому сирота, вихованка дитячих будинків для дітей-сиріт. Освіти високої не здобула. Чи так судилося — сьогодні мені дати відповідь тяжко. Особисте, сімейне життя не склалося,

до віршів. Я хотіла і хочу бачити дитину щасливою.

Моє становище важке. Вбило мене морально страшне людське горе, яке побачила там. Ще більше побіліли скроні, хоч мені всього 43 роки. Не можу переносити в душі страшні людські страждання. Хочеться жити і спілкуватися з людьми здоровими, які б піднесли дух, настрій.

Я дуже хочу, щоб моя дитина не знала горя, не відчувала ніякого тягару, хоч її бідне серце давно щемить. Про це я знаю, моя душа відчуває, але допомогти нічим не можу, бо безсила. Однак я безмежно радію, що моя Наталя має можливість здобувати освіту. Я радію, як ніхто інший. Від щирого серця вдячна всім людям, котрі були і є причетні до долі моєї дитини. Я щиро вдячна людям, які вкладають у душу моєї дочки все найкраще і стараються, щоб з неї вийшла Людина. Я низенько вклонюсь і ще й ще висловлюю подяку всьому викладацькому складу за все найкраще і найкращіше, що одержує Наталя в стінах вашого вузу. Зячу всім дуже міцного здоров'я, щастя, миру і злагоди на землі.

...А дитину хочу бачити щасливою,

З щирою повагою до всіх, мати Наталі КОПАНЕЦЬКОЇ.

Доньку

хочу бачити щасливою

Лист до редакції

Шановні й дорогі викладачі педагогічного вузу. Звертається до вас мати студентки педагогічного факультету групи ППД-22 Копанецької Наталії. Від колишніх учнів Кременецького педучилища я дізналась, що моя дочка добре себе зарекомендувала в інституті. Про свої успіхи чи навіть невдачі дитина в листах майже не розповідає. На невдачі я, як мати, надіятись не хочу. Мені дуже приємно і до сліз радісно завжди було чути,

дуже-дуже поламалось. Матеріально допомогти Наталі просто не маю можливості. Одержую невеличку пенсію (маю другу групу інвалідності). Захворіла декілька років тому. Виховуючи одну свою дитину, я дуже хотіла, щоб вона була розумною, розвинутою, доброю, справедливою і чесною. Я її маленьку, привела за ручку в дитячу музичну школу, бо страх, як дитина тягнулася до музики, до танцю.

На поетичній хвилині

В твоїх очах знайшов я глибину
І марні спроби вже на втечу
Стежина по якій іду
Веде в безглузду порожнечу
В твоїх очах
Знайшов я глибину
І марні спроби вже на втечу
Колись напевно будемо щасливими
І втямим темні ми тоді
Що писано це тільки вилами
В твоїх очах
На лагідній воді
Колись напевно будемо щасливими
І марні спроби вже на втечу
Стежина по якій іду
Високий міст між берегами
На ньому я на нім і ти
Хитнувся і враз ламається
Між нами пропало все — нема
Куди іти
Стежина по якій іду
Веде в безглузду порожнечу
Вона росте, бруняє і пучиться
І на очах стискається в клубок —
Вона живе — зате вона і мучиться
І виростає — досягнувши до зірок
Веде в безглузду порожнечу
І твоїх очах
Знайшов я глибину
Знайшов її і кинувшись туди
Потрапив з головою в ніч глуху
І там пропав
Бо нікуди іти.

Ярослав ТАНЧАК,
студент фізико-математичного факультету.

Валентин КАРПЕНКО,
«ЗИМА В КАРПАТАХ».

Юліан ЯКОВИНА,
«КОЗАЧОК» (Учасник художньої самодіяльності, учень 1-го класу Сергія РИВІНСЬКИЙ).

ЗНИМАЮТЬ ФОТОЛЮБИТЕЛІ НАРОДНОЇ СТУДІЇ «ОБРИ».

З ініціативи кафедри німецької мови у нашому вузі пройшов Тиждень Німеччини. Такий захід відбувся в рамках республіки.

В актовому залі відбувся літературно-мистецький вечір з участю німецьких спеціалістів, які споруджують у Богородчанах закладу соціально-культурного призначення, та студентів німецького відділення факультету іноземних мов і філологічного факультету.

Вечір відкрив завідувач кафедри німецької мови Ярослав Билиця. Ведучі цього заходу студентки третього курсу Лілія Квід, Оксана Калинюк, Олег Остапович провели екскурсію розповідь з історії, мистецтва, літератури Німеччини. Аматори художньої само-

Вечори зустрічі

Вивчаємо мову друзів

діяльності виконали народні та сучасні німецькі пісні, інсценували уривок з твору Бертольда Брехта «Життя Галілея». Від імені німецьких громадян зі

словами подяки звернувся пан Гюнтер Шрамм. Він сердечно подякував викладачам і студентам за цікавий вечір і був вражений тим, що студенти не тільки знають мову, але й історію, мистецтво і літературу його держави.

У програмі Тижня Німеччини на Україні відбулась зустріч студентів німецького відділення інфаку з вчителькою німецької мови Івано-Франківської СШ № 5 Марією Лисканяч, яка перебувала на стажуванні у місті Ерфурт. Марія Михайлівна поділилась враженнями, розповіла про специфіку роботи навчальних закладів дружньої країни, відповіла на запитання майбутніх педагогів.

Лідія АНДРОЩУК,
асистент кафедри німецької мови факультету іноземних мов.

Газета Івано-Франківського педагогічного інституту імені В. Стефаника.

Редактор Євген ГОРДИЦЯ

19 (106) 16 листопада 1991 року

Газета заснована 30 вересня 1988 року.

Виходить українською мовою.

ГРОМАДСЬКО-РЕДАКЦІЙНА РАДА

З. БЕРЕГОВСЬКИЙ, заступник директора школи-лабораторії ІФДП.

М. ГРІНЕР, відповідальний секретар.

О. КИСІЛЬ, студентка педагогічного факультету.

В. КОНОНЕНКО, ректор інституту, професор, член-кореспондент Академії педагогічних наук.

Н. ЛИСЕНКО, завідувач кафедри педагогіки і психології (дошкільної), доцент.

Л. ОСТАПОВА, студентка філологічного факультету.

І. ПІКУЛЯК, студентка історичного факультету.

С. ХОРОБ, старший викладач кафедри української літератури.

В. ХРУЩ, завідувач кафедри педагогіки і психології, доцент, голова обласного відділення Педагогічного товариства.

НАША АДРЕСА:

ЗАХОДЬТЕ — м. Івано-Франківськ, вул. Шевченка, 57, 2 поверх, каб. 209, 208а.

ТЕЛЕФОН — 98.4.18, 98.4.41.

ЗАСНОВНИК — Івано-Франківський педагогічний інститут імені В. Стефаника.

НАД НОМЕРОМ ПРАЦЮВАЛИ:

Літописець — Н. Вандюк, верстальниця — М. Недоступ, Г. Васильчук, фотомонтаж — М. Васильчук, А. Хованець, друкарі — Л. Чемеринський, М. Васильчук.

Літературний редактор — кандидат філологічних наук З. Каспрішак.

Науковий консультант — кандидат філологічних наук В. Полєк.

Художній редактор В. Лукань.

Відповідальний за випуск — М. Грінєр.

Газету віддруковано офсетним способом друку в Галицькій районній друкарні обласного центру.

м. Галич, майдан Різдва, 31. Директор друкарні Д. Кульчицький.

Редакція газети «Педагог Прикарпаття» залишає за собою право редагувати і скорочувати текст.

Автори публікацій відповідають за добір, точність і об'єктивність наведених фактів, дитяч, власних імен, статистичних даних, літературно-історичних, мистецьких, географічних та інших відомостей.

Висловлені авторами думки можуть не збігатися з позицією редакції.

Виходить двічі на місяць форматом А3.В. Серія ІФ № 048.

Рукописи, малюнки і фотографії не рецензуються і не повертаються.

Ціна 10 коп.

Тираж 2000 примірників.

Підписано до друку 16.11.1991 р.